

[Lone Dybkjær]

Man kunne så spørge sig selv, når man har bragt sagen op: hvad skal vi nu gøre? Der er naturligvis ikke andet at sige, end at så må alle sejl sættes til for at løse problemet, og det koster nogle penge. Det hjælper ikke meget med argumentet om, at der ligger 50.000 t derude – og det gør der – for vi har stadig væk vedtaget denne konvention, vi har vidst, at når vi vedtog denne konvention, kom vi til at hive noget op, og vi har accepteret, at vi ikke bare smed det ud igen, medmindre der var tale om nøddumpning. Det vil sige, at vi direkte eller indirekte har vedtaget, at vi vil gøre noget ved det uden hensyn til mængden. Der står ikke noget om, at vi ikke vil gøre noget ved det, hvis det kun er 1 eller 2 t om året. Vi har accepteret dette, og så må vi også tage konsekvensen. Vi mener naturligvis, at det i øvrigt er en konsekvens, der skal tages inden for forsvarministeriets rammer, men det kan vi jo altid komme tilbage til.

Udgangspunktet er altså, at vi har vedtaget disse konventioner, vi har vedtaget, at vi kun vil acceptere nøddumpning, vi er klar over, at der kan komme nogle af fortidens synder op, og i det tilfælde må vi også løse problemet. Det hjælper ikke at henvise til, at det koster nogle penge, og at vi i øvrigt ikke får det hele op. Bevar mig vel, hvis vi skulle til at håndtere det hele!

Nør Christensen (CD):

Jeg håber naturligvis, at det ikke alene glæder formanden for folketinget, men også alle andre, at jeg indskrænker mig til at sige, at centrum-demokraterne tilslutter sig forsvarsministerens redegørelse.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Forsvarsministeren sagde på et tidspunkt i sin besvarelse af forespørgslen sådan lidt beklagende: »Selv forsvaret er underlagt naturens love.« Ja, det er muligt, men det lader øjensynlig ikke til, at forsvaret også mener, at det er underlagt dansk lov – her hedder den havmiljøloven – endsige de konventioner, som Danmark har tilsluttet sig. Det synes jeg desværre fremgik med al ønskelig klarhed af det, forsvarsministeren sagde heroppefra.

Jeg vil godt i det følgende koncentrere mig om én ting, nemlig sikkerhedsbestemmelserne, fordi de selvfølgelig spiller en vigtig rolle.

Det er min holdning til denne sag efter at have arbejdet med den i 1 år, efter at have haft aktindsigt i den, efter at have gennemgået den meget nøje, at forsvaret har brugt sikkerhedsbestemmelserne som et politisk presionsmiddel for at få lov til at dumpe senepsgassen og dermed forhindre, at der bliver tale om en varig løsning bestående af en midlertidig deponering på land og derefter en adskillelse af gas og ammunition, sådan at tingene kan destrueres hver for sig.

Jeg indrømmer, at det er smart, fordi det selvfølgelig udadtil har skabt det billede, at det virkelig var forsvarsministeren, der tog vare på og var bekymret for den bornholmske befolknings og fiskernes sikkerhed.

Imidlertid ser realiteterne noget anderledes ud. Der er tale om systematiske nøddumpninger, andet kan jeg ikke kalde det, for jeg har talt op, hvad der er foregået, og i december-januar 1984-85 blev alt, hvad der ikke var rene gasklumper, dumpet. Der kom 5 rene gasklumper i land. I perioden fra den 7. februar til den 3. juni blev der dumpet 27 gange, og i den samme periode kom der 3 gange rene gasklumper samt et stykke af et haleparti i land. Alt andet blev kritikløst dumpet.

Hvordan var situationen så tidligere? Ja, den var sådan, at man for det første indskærpede kraftigt over for fiskerne, at de aldrig måtte berøre gasammunitionen. Det var selvfølgelig ikke på grund af eksplosionsfaren, nej, det var på grund af faren ved berøring, og samtlige de ulykker, der har været, har netop været ulykker, hvor fiskerne har berørt eller indåndet gassen. Det er nogle ganske grufulde ulykker, der er tale om, og der har været 200 af dem. Forsvarsministeren bekræfter selv, at der ikke har været eksplosionsulykker, men derimod skader som følge af berøring.

Det blev altså dengang indskærpet fiskerne: rør det ikke! Så kom kutteren i havn, minørholdet kom om bord, og man sikrede forsvarlig transport, dengang op til depotet i Vestermarie.

Denne situation er imidlertid totalt ændret, og det er den blevet, efter at forsvarsministeren omkring årsskiftet 1984-85 eller rettere sagt i december 1984 pludselig fandt ud